

כל - דתן

כל הסידורים הטכניים לחתן בתקופת האירוסין /// גרסה 12

מזל טוב! אתה דתן!

מטרת קובץ זה הינו להקל על עול הסידורים הרבים בתקופה עמוסה זו, לאפשר לחתנים לראות מה עומד לפניהם, מה עליהם להסדיר ומתי. תקווה כי קובץ זה יסייע בשמירה על הרוגע הנפשי הנחוץ לתקופה זו, ויאפשר להיפנות בלב שקט לעבודת ה' ועסק התורה ולהכנה הראויה לקראת הקמת הבית, ביריעה כי כל הסידורים הנדרשים מצוינים כאן, ואין צורך להפעיל את הראש במחשבה "מה עוד נשאר..."

הקובץ מכיל פרטים רבים מאוד, שמטבע הדברים לא כל אחד מהם רלוונטי עבור כל אחד וכל מזוג, אך עם זאת - חלק גדול מהנכתב כאן הינו פרי לקיחה והמלצותיהם של בעלי שמחה רבים ששיתפו אותנו, כמו גם מפיקי אירועים ובעלי מקצוע שונים, שאצלם - חלקה הנלמד היה כרוך בהפסד ממון רב, זמן יקר ועגמת נפש מרובה. כיון שכך מומלץ לעבור בעיון על הקובץ כמה פעמים, וגם מי שמחליט לפעול על פי דעתו - יהיה זה רק לאחר שנחשף להמלצות בעלי הניסיון.

לתשומת לב, בדורנו עלות המחיה גבוהה מאוד, וההוצאות לקראת החתונה הן בסדר גודל בלתי נתפס, ק"ו עבור אברכים ובני תורה החיים בצמצום. חובה לדעת כי כל הנכתב כאן הינו כגדר 'אפשר', 'מוקבל' או 'רצוי', ובשום אופן לא כגדר 'צריך'. בכל פרט ניתן להשקיע עוד ועוד ואין לדבר סוף, וראוי מאוד לתת את הדעת לעניין זה ולהתחשב בהורים אשר נוטלים ע"ע חובות עצומים.

מצווה להפיץ קובץ זה בקרב חתנים רבים ככל הניתן לתועלת הכלל, אך אין להעתיק ו/או לשנות מצורתו המקורית בשום פנים ואופן, ואין לעשות בו או בחלק ממנו כל שימוש מסחרי, לרבות מכירתו בכל סכום, ללא אישור בכתב מהנהלת הגמ"ח. אין לפרסם את הקובץ ברשת בכל צורה שהיא, למעט משלוח במייל לנמען יחיד, או קישור (לינק) לאתר טקסט רץ הוצאה לאור.

כל הזכויות שמורות לגמ"ח ברכת ישראל ע"פ דין תורה ולהבדיל ע"פ חוק. עקב ניסיונות חוזרים ונשנים להעקת החומר או חלקו בדרכים שונות ומתחכמות על ידי גורמים פרטיים ומסחריים, הגנו שבים להתריע כי כל שימוש שלא בתנאים הנ"ל יגרום תביעה מידית.

בברכת מזל טוב - גמ"ח ברכת ישראל

שלב ראשון /// למחרת הווארט

יש דברים שכדאי למהר בסגירתם ככל הניתן, ומיד לאחר ה'ווארט' מומלץ לגשת אליהם:

אולם

הפעולה הראשונה שאתם עושים בו ברגע ש'סגרתם', זה **לחפש אולם**, אשר על פיו ייקבע גם תאריך החתונה. יש תקופות פחות עמוסות במהלך השנה (חורף, אלול), ויש תקופות שתוך כמה שעות - האולם עלול להיפתס! לכן כדאי מאוד להזדרז ולבדוק כמה אולמות בו זמנית, ואת המתאים ביותר - לסגור. יש אולמות שהקייטרינג מוזמן בנפרד, וגם אותו מומלץ לסגור מידית. מובן כי צעד זה (כמו כל הפרטים בהמשך) צריך להיות מתואם ומוסכם עם "הצד השני".

לנוחותכם, תוכלו להיעזר ברשימת האולמות של גמ"ח ברכת ישראל, הכוללת פרטים מלאים על אולמות מכל רחבי הארץ; שם, כתובת, איש קשר, טל', מספר מקומות, נגישות האולם ועוד. את הרשימה ניתן להוריד ישירות מאתר [טקסט רץ הוצאה לאור](#) (פתוח בכל סוגי הסינונים). אם אתם עושים שבת אויפורף/שבע-ברכות באולם - כדאי גם לתפוס בהקדם.

לאחר שסגרתם עם האולם 'בעל פה' - תתבקשו בד"כ לתת מקדמה תוך כמה ימים, וכן לשבת ולסגור במפורט את כל פרטי האירוע. על כל אלו (האולם, השעות, התפריט, המקומות, החוזה ועוד) תוכלו לקרוא בקובץ "**כל מצהלות**" להורים מחתנים.

צלם

גם בשוק הצלמים יש ביקוש גדול, וכדאי להזדרז. מצד אחד - מה שיותר מן החתונה (במישור הטכני!) זה התמונות וההסטרות, מצד שני - אין הרבה זוגות וותיקים שפותחים את האלבום על בסיס יומי, וגם לא חודשי. כמו כן, ישנם צלמים יקרים יותר מהסטנדרט, שאיכות עבודתם אינה מצדיקה את מחירם הגבוה. לכן ראוי לכאורה שלא להפריז במחיר גבוה מדי, אך גם נסיונות לחסוך מדי עלו בעוגמת נפש מרובה. מניסיוננו, צלמים צעירים ופחות מוכרים - משקיעים הרבה יותר בעבודתם כדי להוכיח את עצמם, לעומת צלמים מפורסמים ושבעים שלפעמים נראה כי הם קצת נשחקו. שיקול דעת והידברות עם 'הצד השני' עשויים להוביל למסקנה מותאמת עבורכם.

יש צלמים שיאפשרו לכם לבחור בעצמכם את התמונות הטובות מבין כל התמונות שצולמו (חלקם על ידי תוכנה ייעודית), ויש צלמים שעושים זאת בעצמם. מה עדיף? תחליטו אתם. המציאות מוכיחה שגם לזוגות זריזים וחרוצים - זה עלול להיסחב על פני חודשים.

נתיב קשנו לעורר: כאשר הצלם עושה ככל העולה על רוחו, עלול להיווצר בקלות מצב שהאלבום/ההסרטה יהיו אסורים לצפייה ע"פ שו"ע. נפק"מ לגבי וידאו בריקודים (גם אם אתם לא מקפידים, יש שנהגות וראוי להתחשב), פוזיציות מסוימות בצילום ואכמ"ל. עמדתו על שלכם, הוא עובד אצלכם!

סיור צילומים; אם חשוב לכם תאמו גם את הפרט הזה. קיבלנו מכתבים כואבים מאוד בנושא, וכלות רבות התחרטו ממש על הסיור. הסיבות הנפוצות; חום והזעת יתר לפני האירוע (או גרוע יותר – גשם שוטף), לכלוך ואבק על השמלה, לחץ וטעויות בחישוב הזמן, איחור לחתונה ועייפות שנוצרת מהסיור. לכן כדאי לשקול היטב האם באמת התוספת באלבום תהיה כל כך משמעותית. בכל מקרה – יתכן מאוד שיש חורשה, מצפה, גינה או אתר יפה בסמיכות לאולם, שאפשר לקפוץ אליו שעה לפני החתונה.

חובה: הכינו מראש **חוזת כתוב, מפורט וברור**, והעתיקו את מה שרלוונטי עבורכם מתוך הפרטים הבאים (ניתן בהחלט לוותר על חלק):

- ☐ האירוע יהיה באולמי _____ בעיר _____ בתאריך (עדיף לועזי למניעת טעות) _____, _____, _____.
- ☐ תהיה צלמת נפרדת לנשים, באיכות מקבילה לצלם (שלא תבוא עם מצלמה ביתית).
- ☐ יהיה צילום וידאו באיכות HD למשך כל האירוע + עריכה + קליפ (תקציר מושקע) בהתחלה.
- ☐ הצלם עצמו יהיה נוכח (אם אתם מעוניינים דווקא בו), ולא "צוות מטעמו" (שיכול להתברר כחובבני למדי).
- ☐ הצוות כולו יהיה באולם משעה _____ עד לשעה _____ בדיוק (אופציה: למעט הצלמת, שתגיע בשעה _____ עד _____).
- ☐ יהיה סיור צילומים לפני האירוע, החל משעה _____ במקום _____ (לא מומלץ, כאמור).
- ☐ בתחילת האירוע ו/או בסופו יהיו צילומי משפחה עם/בלי רקעים, וכן צילומי חוץ לחתן ולכלה.
- ☐ אם יהיה צורך בתוספת זמן בסוף האירוע, המחיר יהיה: _____ ש"ח לשעה, בחישוב יחסי של הזמן.
- ☐ התמונות יודפסו על (אלבום דיגיטאלי? כיסים?) בגודל _____, ובו _____ דפים מודפסים.
- ☐ לצורך האלבום ניתן יהיה לבחור ב _____ תמונות מתוך כל התמונות שצולמו.
- ☐ בנוסף, הצלם ייתן גם _____ אלבומים (להורים) מסוג _____ בגודל _____.
- ☐ דיסק עם תמונות האירוע באיכות פיתוח יגיע לכל המאוחר עד לתאריך _____ או _____ ימים מאז שגמרו לבחור.
- ☐ _____ עותקים של הווידאו יגיעו לכל המאוחר עד לתאריך _____.
- ☐ האלבום המודפס יהיה מוכן לכל המאוחר עד לתאריך _____ או לחילופין _____ מאז שסיימתם לבחור.
- ☐ מחיר הסופי של הכל, כולל: צלם, צלמת, וידאו, עריכה, (משלוח), ותוספות, יהיה _____ ש"ח **והכל כולל מע"מ** (...).
- ☐ _____% ישולם כמקדמה על החשבון, _____% ישולם בסוף אירוע, ו- _____% ישולם עם קבלת האלבום. | חתימה |

- מחיר סטנדרטי של כל הנ"ל אצל צלם מקצועי ומוכר, אמור לעמוד על כ-7000 בערך.

תזמורת

ענף התזמורות מופעל בעיקר על ידי 'אמרגנים' (סוכני מכירות). בהרבה ישיבות ישנו אמרגן קבוע לתזמורות אשר ניתן לפנות אליו להסדרת תזמורת מתאימה מבחינה רוחנית, מקצועית ופיננסית (בד"כ תשיגו דרכו מחיר זול יותר). מחירי התזמורות 'הרגילות' נעים בין 3,000 - 10,000, ומשתנים גם לפי 'פיקר' / אורגן / כלים וכו'. תוכלו לחתום עמם על חוזה, אם כי בד"כ תזמורות מוכרות העובדות דרך אמרגן אינן מעוררות בעיות, ועומדות במה שסוכם (אנחנו בכל אופן, כמעט ולא קיבלנו תלונות על תזמורות). כאשר אתם סוגרים על התזמורת, תאמו איתם בין היתר את הפרטים הבאים:

- ☐ שיעמדו היכון על משמרתם **משעה _____ עד שעה _____** כולל / לא כולל חופה.
- ☐ **שיקליטו** את האירוע כולו, כולל החופה וברהמ"ז (אם יש הגברה) בכפוף לסיכום.
- ☐ להתאים את **סגנון השירה** לקהל / לשיבה.
- ☐ לנגן / לא לנגן **'ימים'** לכל רב שנכנס, (אם אתם ממנים סדרן חתונה - הורו לתזמורת להתייחס רק אליו).
- ☐ לתת / לא לתת **מיקרופון לקהל** (במיוחד לאלו שיודעים לשיר...)
- ☐ שילמדו **שיר מסוים** לפני כן, לצורך האירוע. אם זה שיר שלכם, יש לכם תווים - כדאי לשלוח להם מראש.
- ☐ שיצרבו את החומר על **דיסק** בסיום החתונה ויתנו למשפחה (אפשר לתת לסדרן החתונה).
- ☐ **מחיר סופי** לכל הערב, כולל כל הפרטים שסיכמתם.
- ☐ מומלץ: מחיר **תוספת זמן לשעה** במידה ויהיה צורך בסוף האירוע (שיימדד לפי העיכוב באופן יחסי).

מודעת אירוסין

ישנן דעות רבות בדבר. יש שאצלם זו חובה קדושה ויש שרואים בכך בזבוז כסף משווע (יש מקומות שבהם ניתן לפרסם ללא תשלום). בכל אופן, אם החלטתם להשקיע בכך, חשבו חצי דקה על הנוסח (ר' / הר' / הר"ר / הרב / הרב רבי / הרב"ג / הרב הגאון / הרב"צ / הגה"צ / הגאון רבי / מרן / רשכבה"ג וכו'... וכן שליט"א/הי"ו/נ"י). וודאו שאין טעויות בשמות, בתארים ובתאריכים. משום מה, במקרים רבים בטקסט הפשוט, הקטן, הקריטי והמושקע הזה - יש הכי הרבה טעויות מכל העיתון. טוב שישלחו לכם דוגמא במייל לאישור של המודעה, ולא רק בע"פ. הייתה טעות באשמת העיתון? בד"כ הם יפצו וישימו שוב.

סנטוחה (לנוהגים..)

ברוב הישיבות חוגגים לחתן הטרי 'סנטוחה' (מסיבה) בווריאציות שונות ע"פ מנהג המקום. במקומות בהם החברים לווים כסף, קונים כיבוד ומארגנים את הנדרש - יש להכין את הסכום כדי להחזיר להם. בכל מקרה, חשוב על נאום קצר וחוצב, ואם המנהג לחלק סיגריות או טופים - זכור לקנות בדרך... נוהג יפה להסתובב בין רבני הישיבה שליט"א, לבשרם, ולקבל את ברכתם לרגל השמחה (לצלם?). מיד אחרי החגיגה זכור לאסוף את התמונות מהצלמים, כי אחר כך שוכחים.

שלב שני /// לקראת האירוסין

שטר תנאים

לנוהגים, יש לתאם עם רב כלשהו (ראש הישיבה, משגיח, ר"מ, רב השכונה, הרשל"צ) שיערוך את התנאים. יש לשאול לגבי נוסח השטר הנהוג ולרכוש שטר תנאים בחנות ספרים/תשמיש"ק מזדמנת (תוכל בהזדמנות זו לקנות גם כתובה, ראה להלן).

הסעה לאירוסין

יש לפנות לאמרגן הסעות (אם יש בישיבה עדיף), ולסגור אתו על יום, מיקום, שעה, מס' מקומות וכמובן מחיר. כמו כן, יש לארגן רשימת מוזמנים לאירוסין. כאשר מעוניינים בהשתתפות צוות רבני הישיבה - **זכות שהיא חובה** לדאוג לתשלום עבור מונית הלון וחזור (ראוי לשלם לנהג ישירות ולא לרב עצמו...), או לחילופין - לדאוג לנהג מכבד שייקח אותם **מהבית עד האולם וחזרה**.

מתנות לכלה

יש סוגי מתנות שונים ורבו בזה המנהגים והדעות. הדבר תלוי גם בעונת תקופת האירוסין - איזה חגים יש, ימי הולדת וכו'. להלן רשימה קצרה של מתנות מקובלות, וזמן נתינת המקובל (במגזר הליטאי/ספרדי), מובן מאליו **שאין הדבר בהכרח, והכל לפי המנהג והעניין**.

□ זר אירוסין	□ שעון	□ אירוסין/שבת ראשונה
□ טבעת	□ סידור	□ פגישה סתמית/שבת ראשונה
□ שרשרת	□ מחזורים	□ בחגים אם יש, או במועד סתמי
□ עגילים	□ תהילים	□ שבת/פגישה אחרונה
□ צמיד	□ כמוטים/ות	□ שבת אויפרוף/שבע ברכות

רעיונות נוספים למתנות [גם להוריד או לאחר הנישואין]: תכשיטים, עוד תכשיטים, עוד קצת, קופסת תכשיטים, אשת חיל על קלף, שרביט כסף להדלקת נרות, תיבת כסף לגפרורים, בית פמוטים, ארנק, תיק צד, תיק איפור, בושם (רק אם ודאי לטעמה), כיסוי לפלאפון, מיקסר וחבר מרעיו, ציוד לבישול/אפייה מקצועית, ספרי בישול/אחר, מגהץ (סוג של...), מצלמה, מחשב, ציוד היקפי למחשב, מערכת הגברה, אגרטים, עציצים, אביזרי עיצוב לבית.

טיפ: תוכל לקחת את המתנה שרכשת לחנות עיצובים, שיעצבו אותה יפה עם פרחים וקישקושים. התוצאה משדרגת את המתנה בכמה רמות והמחיר נמוך יחסית, מומלץ במיוחד במתנות יקרות. יש נוהגים לתת בכל פגישה איזה שוקולד קטן + צעטל'ה וכיו"ב. גלה יצירתיות.

שבת ראשונה

שבת ראשונה שלך בבית הורי הכלה - ראוי להביא מתנה כלשהי לכלה, וכן לבני משפחתה (ואיכא פלוגתא עתיקתא גבי נשואים וגיסות), ואולי גם לבית בכלל, כגון כיסוי/קרש לחלות וגו'. (קח בחשבון שבקובץ "**כל כלה**" כתבנו את אותו רעיון...). כמו כן - יפה להביא תיעוד של הסנטוחה + החגיגות בישיבה וכו' (מספק נושאי שיחה בשפע). מומלץ להכין מספר ווארטאלאך על הפרשה (וקצת מהסוגיא...). שבת ראשונה של הכלה בביתכם - לא מביאים לה מתנה בד"כ, שדרך המתארח להביא עמו תשורה (וצעטל'ה כנ"ל אינו בכלל).

שלב שלישי /// תקופת האירוסין

הדרכה לחתנים

הדרכת חתנים היא נדבך חשוב מאוד ביסוד הבית, וכדאי להקדיש לו תשומת לב מרבית. הדרכה לחתנים מורכבת משלושה חלקים: **א. הלכות:** ברוב הישיבות נמסרים שיעורי הלכות לקבוצת המאורסים, על ידי מדריך קבוע מטעם צוות הישיבה. אם כן, לאחר הווארט יש לברר בציבור המאורסים או אצל הרב עצמו שליט"א מתי מתחיל המחזור הקרוב, מתי כדאי להצטרף וכמה עולה. **ב. הדרכה מעשית:** לקראת החתונה עצמה יש ללכת למדריך חתנים להדרכה מעשית (בדרך כלל בישיבות יש מישור מסוים), אשר נערכת בד"כ בשני חלקים, ובשיעור פרטי. עלות הדרכה בד"כ הינה 500-1000 ₪. **ג. הדרכה רעיונית:** הכנה רוחנית ורעיונית לקראת הקמת בית בישראל, התנהגות ראויה ורצויה בבית, הבנת נפש האישה, התמודדות עם אתגרים שונים, תקשורת בין בני זוג וכיו"ב. בד"כ מלמדי ההלכות מכניסים ומעשירים את הידע בנושא, אך ניתן ומומלץ לשמוע גם שיעורים והקלטות של רבנים ומרצים נוספים מכמה סוגים, [ואגב - לא למחוק בסוף השבע ברכות..]

בין העוסקים המפורסמים בתחום נמנים הרבנים הגאונים: הרב אברהם יצחק הכהן קוק (ר"י מאור התלמוד), הרב יוסף בן פורת (ר"י אשרי האישי), הרב שמחה כהן, הרב חיים אינדורסקי, הרב נחום דיאמנט, הרב אהרן לוי, הרב ברוך גריינמן, הרב אבנר קוואס ועמם רבים נוספים שליט"א - כ"א לפי כבודו, מעלתו, אופיו וסגנונו.

ניתן ומומלץ להוריד שיעורים והרצאות בשפע רב מעמדות "קול הלשון", או לחילופין מאתרי 'הידברות', 'ערכים' ועוד.

ספרי לימוד

בתקופת האירוסין יש חומר רב ללמוד, בשיעורים, בהרצאות ובספרים. להלן רשימת ספרים מומלצת לתקופת האירוסין (וגם לאחריה):

ספרים מומלצים:	נושא:	מחבר:	להשיג:
☐ מאמרי הדרכה לחתנים	הכנה לקראת החתונה ובניין הבית	הגר"ש וולבה זללה"ה	חנויות
☐ נעשה אדם	כל הנושאים הקשורים לבניין הבית ובכללם תקופת האירוסין	הגר"א קוק שליט"א	חנויות
☐ הבית היהודי/ביתן שלום	כל הנושאים הקשורים לבניין הבית ובכללם תקופת האירוסין	הרב שמחה כהן	חנויות
☐ זכו	כל הנושאים הקשורים לבניין הבית ובכללם תקופת האירוסין	הרב נחום דיאמנט	חנויות
☐ נישואים – הוראות הפעלה	הדרכה לבניית וקיום זוגיות בריאה מתוך הבנה	ד"ר עוז מרטין	חנויות
☐ מראה כהן	הלכות נדה	הגר"א רובין	חנויות
☐ ארחות הטהרה	ספר קצר, בהיר ומתמצת על הלכות נדה. נח מאוד לחתנים!	הרב רפאל צדקה	אתר טקסט רץ
☐ קיצור הלכות נדה	תקציר ההלכות (מומלץ לחזרות, לא ללימוד)	הרב יהודה בויאר	חנויות
☐ שערי נישואין	הכנה הלכתית לחתן (הלכות תפילה, ליווי, יום החופה וכו')	הגר"י טשזנר	חנויות
☐ שולחן ערוך המקוצר	סעיפים ו-ז', עניני טהרה ונישואין, ערוך ע"פ מנהגי יוצאי תימן	הגר"י רצאבי	03-6780070

בנוסף, חתנים רבים מנצלים את תקופת האירוסין לחזרות ולרכישת ידע הלכתי מעשי בהלכות המצויות בבית, כגון כשרות המטבח, בשר וחלב, תולעים, שבת, מזוזה וכו'. ישנם ספרים המאגדים את כל הנושאים הללו בצורה נפלאה (כגון ספר "שערי תורת הבית" להגר"י טשזנר שליט"א, בחנויות), וכדאי מאוד לשלוט לפחות ברמה הבסיסית.

שבת לחתנים

ארגון "נתיבותיה" בראשות הרה"ג רבי נחום דיאמנט שליט"א, מפיק שבתות מיוחדות למאורסים במחזוריות של כחודשיים בערך, ובהן סדרת הרצאות מקיפה. רבנים וחתנים ממליצים בחום. לביורים ולרישום חייגו: 052-761-3824. עלות השבת: 200 ₪ כולל לינה וסעודות, 90 ₪ לא כולל לינה וסעודות (למעט סעודה ג'). השבתות נערכות בד"כ בבניין הישיבה הקטנה 'אמרי נעם' בשכונת רמות ד' בירושלים.

"כללים"

אכמ"ל להאריך בגדרי כללי תקופת האירוסין ובטעמיהם, ויש דעות וחילוקים רבים בדבר עד כמה להיפגש ולדבר וכו'. חרף השאיפה האינסטינקטיבית לחופש, ישנן הנחיות והמלצות ברורות מאוד מכל העוסקים בתחום, וראוי ומומלץ להקדיש לכך תשומת לב מלכתחילה.

שמא יהא לתועלת, צרכנו המלצה של אחד מגדולי המשגיחים שליט"א, לגבי הנהוג במגזר הליטאי-ספרדי הישיבתי, **להיכנס** מחגיגת האירוסין ואילך פעם בשבועיים-שלושה, לנהל **שיחת טלפון** באמצע השבוע למשך כשעה, וביום ו' למשך כ-10 דק'. במגזר החסידי ההנהגות שונות בתכלית ולכל חסידות הנהגות משלה.

נתבקשנו במיוחד על ידי אחד מגדולי ישראל לאזכר בקובץ 'כל חתן', כי כל דרכי ההנהגה בזה יסודם בהררי קודש ובקבלה מפי רבותינו מאורי הדורות, וכן מניסיונם של מומחים רבים בתחום בימים עברו ובדורנו זה. הפרתם גבתה לא פעם מחיר כבד לטווח הקצר ו/או הארוך, ולכן ראוי ומומלץ עד מאוד להתייעץ עם בר-סמכא ולא לקבל החלטות עצמאיות, ויעשה כ"א כהבנתו וכהוראת רבותיו.

מסגרת לימודית

מי שמעוניין להמשיך ב'כולל' אחר נישואיו עליו להתחיל בחיפוש מוקדם ככל הניתן. צוות הישיבה יכולים לסייע במידע ובהמלצות. יש להכין כמובן חבורה מרשימה בכיס (בראש), בכל רגע נתון יכול להיות לכם ראיון, ובכולל בד"כ דורשים רמה גבוהה יותר ממבחן ליש"ג. השיקולים המקובלים: הספק לימודי, גובה המלגה (כולל דתות, שמירת סדרים, חגים, מבחנים), מיקום גיאוגרפי, כמות לומדים, ראש הכולל. ניתן לקבל מידע על כוללים מסוגים שונים בכל הארץ בטל' 072-332-3595 ועל חברות ע"י ארגון קובעי עתים בטל' 072-2345-613.

מי שאינו מעוניין לשבת בכולל אחרי החתונה אך רוצה לקבוע חברותא לזמן מסוים, יוכל למצוא גם בקו הנ"ל. לצורך הסדרת מעמד אברך יש להגיש לראש כולל (המוכר במשרד הדתות) תעודת זהות עם ספח של נשוי (פירוט להלן בסעיף 'רישום נישואין').

גמ"ח / קרנות

יש גמ"חים רבים המשאילים ציוד הקשור לאירוע; תפילות, ברכונים, פרחים, מפות, כלים, מחיצות, ציוד בישול וחימום מקצועי, ריהוט, אביזרי ריקוד לכלה, מזוודה לחופה (ראה להלן) ומה לא. תוכלו למצוא רשימות כאלו בספרי הטלפונים, במקומונים ועוד. הסתייעות בגמ"חים עשויה לחסוך אלפי שקלים. **בקשה:** סגרתם עם גמ"ח והחלטתם לבטל? אנא הודיעו להם! אחרים יוכלו ליהנות במקומכם!

בנוסף, יש קרנות וארגונים רבים שניתן להשיג מהם ציוד נדוניה, או מילגות תמיכה ומענק (הכול יחד עשוי להצטרף לסכום משמעותי) עבור הוצאות החתונה, ובמיוחד במקרים חריגים. לשם כך בדרך כלל תתבקשו לשלוח: הזמנה מקורית, צילום ת.ז. חתן ו/או כלה ו/או הורים עם ספח, פרטי המקרה, (מס' ילדים, הוצאות והכנסות וכו'), המלצה מראש הישיבה/הרב השכונה, פרטי חשבון בנק או כתובת למשלוח הצ'ק.

יש שמוכרים רשימות מעודכנות של תורמים וקרנות, המחיר בד"כ כ-200 ₪ אך התמורה בהחלט שווה! ניתן להוריד את רשימה של גמ"חים וקרנות מאתר טקסט רץ הוצאה לאור, אך חשוב להבהיר כי אין לנו (וגם לא לטקסט רץ) אחריות בנוגע לרשימה או לכתובות המופיעות בה. **נא לא לבקש את הרשימה במייל**, ולא לפנות בענייניה. פניות בנושא לא תענינה כלל.

קניות

מומלץ מאוד להחיש את הקניות ככל שניתן, ולפנות זמן לקראת החתונה. תמיד מגלים דברים חדשים שיש לקנות ולסדר, וחבל לחכות לרגע האחרון. חתנים מספרים על עוגמת הנפש הכרוכה בריצות מהירות ועומס טכני רב בימים הסמוכים לחתונה, וממליצים מאוד להגיע לחתונה מתוך שלווה נפש פיזית ונפשית. להלן טבלת קניות אפשריות לקראת החתונה. כתבנו הכל, אף שעניין גדול הוא לחשוב על ההורים שגם כך מוציאים הון עתק, ואין חובה לקנות הכל חדש.

ביגוד חתונה (שבת):	ביגוד יום חול:	ביגוד כללי:	מוצרים:
☐ כובע חתנים/שטריימל	☐ כובע	☐ קופסה לכובע	☐ שמפו
☐ פראק/חליפה/קאפיטע	☐ חליפה	☐ פיג'מה	☐ סבון רחצה
☐ מכנס	☐ מכנסיים	☐ חלוק מגבת	☐ דאודורנט (בושם)
☐ נעלי שבת	☐ נעלי יום חול	☐ נעלי בית	☐ מסרק
☐ חולצת שבת (חפתים?)	☐ חולצות רגילות	☐ מעיל	☐ מברשת כובעים
☐ עניבה לבנה/גארטעל	☐ עניבות כללית	☐ צעיף	☐ כיסוי חורף לכובע
☐ כיפה לשבת	☐ כיפה	☐ כפפות	☐ כף נעליים
☐ חגורה לשבת	☐ חגורה	☐ כיפת לילה	☐ משחת נעליים
☐ טלית לשבת (מהכלה?)	☐ טלית ליום חול	☐ פלטת שיניים/שומר מצב	☐ מברשת שיניים
☐ ציצית + פתילים	☐ ציציות + פתילים	☐ קרם ידיים	☐ משחת שיניים
☐ חפתים	☐ גופיות (רגיל/חורפי)	☐ קוצץ ציפורניים	☐ מי-פה
☐ משקפיים/עדשות (תמיסה)	☐ לבנים	☐ שעון מעורר (פלאפון?)	☐ משחת גילוח
☐ קיטל	☐ גרביים	☐ מכתביות להזמנות	☐ אפטר-שייף
☐ סוודר לשבת	☐ סוודר ליום חול	☐ כלי כתיבה	☐ מכונת גילוח/תספורת

לתשומת לב: ניתן להשיג תלושי הנחה משמעותיים (במיוחד לחתנים) לחלק גדול מהנ"ל, דרך ארגוני הת"ת השונים.

הזמנות

לנוהגים לצרף הקדשה אישית להזמנות הרבנים, הידידים וכו', מומלץ להתחיל בכתיבת הזמנות ככל שיותר מוקדם, משום שככל שעובר הזמן מתרבים העיסוקים, ולא מעט חתנים ישבו לילות קודם החתונה כדי לצאת ידי חובה ברגע האחרון. ניתן לכתוב הקדשות על דפים מעוטרים נפרדים, ולצרפן להזמנה כשתגיע מהדפוס. לקנות מדבקות מזל טוב אם צריך. מנהג נאה להודות גם לכלל עובדי הישיבה בהזמנות זו על טרחתם הרבה. עדכנו את ההורים כמה הזמנות תצטרכו. מומלץ להחזיק מספר הזמנות ריקות איתכם באופן קבוע, על כל מכתב שלא יבוא... פרטים על הדפסה ומשלוח הזמנות תמצאו בקובץ **"כל מצהלות"** להורים.

בד"כ ניתן להשיג את רשימת בני הישיבה במשרדי הישיבה, וכן את רשימת הבוגרים, האברכים ואנשי הצוות. מצ"ב רשימה שעשויה למנוע שכחה ואי נעימות. כדאי להעתיק ולערוך רשימה מפורטת ומותאמת עבורכם. יתווסף לכם לפחות אדם בשבוע...:

☐ ראש/י הישיבה	☐ עובדי המשרד (כנ"ל)	☐ חברים וידידים בישיבה
☐ משגיחים	☐ עובדי המטבח, הניקיון וכו' (...)	☐ רבנים באזור הישיבה
☐ ר"מים	☐ אברכים בישיבה	☐ ידידים מאזור הישיבה
☐ 'משיבים'	☐ בוגרים משנים קודמות	☐ חברים וידידים בשכונה
☐ מדריך/כי חתנים	☐ חברים שהתחתנו	☐ חברים מימים עברו
☐ צוות ההנהלה הגשמית (ראוי)	☐ חברים בוועד	☐ צוות ישי"ק (חיידר? גן??)

כתובה

כתובה קיימת בכמה נוסחאות, ובהן: **א.** נוסח ספרדי בלי שבועה, **ב.** נוסח ספרדי עם שבועה, **ג.** נוסח אשכנזי בד"ץ העדה, **ד.** נוסח אשכנזי נחלת שבועה, **ה.** נוסח יוצאי תימן [ניתן להשיג: 03-678-0070]. בררו מה מנהגכם בדבר. שטר כתובה ניתן לרכוש בכל חנות ספרים ותשמישי קדושה. מקובל ומומלץ מאוד לקנות **שני עותקים**, למקרים נפוצים של טעות בכתיבה (תיקונים בשטר זו סוגיא מורכבת).

לאשכנזים: מנהג בני אשכנז להתחייב בכתובה "מאה/מאתיים זקוקין כסף", וישנם פוסקים הסבורים כי אם החתן אינו יודע על כמה התחייב - הכתובה בעייתית. מבלי לגלוש לפולמוס ההלכתי, ראוי ומומלץ לברר את שווי מתנת הכסף בשוק (צ'יינג' / חנות כלי כסף / גוגל), ולחשב במשוער כמה סך ההתחייבות בשקלים או בדולרים למניעת ספיקות.

רצוי שמסדר הקידושין ימלא את הפרטים בכתובה (יש לדעת בדיוק איך), ואפשר שיעשה זאת בחתונה עצמה. אמנם, פעמים רבות הזמן מתאחר והדברים נכתבים בלחץ, וממילא יש טעויות בכתיבת השם, בסכומים וכו'. לכן אם אפשר - כדאי שימלא מה שניתן לפני כן.

יש לברר לפני שממלאים:

- ☐ שמותיהם **המלאים** של החתן, הכלה ואבותיהם כפי שניתנו בלידתם (ואם שינו יש לשאול רב).
- ☐ כמה מתחייבים בסכום הכתובה (זקוקין כסף/52,000\$/26,000\$/אחר).
- ☐ יש נוהגים: סכום הנדוניה המדויק.
- ☐ תאריך - רק אם יודעים בבירור אם החופה תהיה לפני השקיעה או אחרי.

אישורים ממשרדי הישיבה

רצוי לעדכן את משרד הישיבה בכתובתכם העתידית (ניתן להוסיף להזמנה אם תולים במשרד). כמו כן, ישנם טפסים שונים שצריך ממשרדי הישיבה במהלך תקופת האירוסין, ולאחר מכן במהלך החיים. חבל שתצטרכו עוד שנתיים לנדוד לשם כך עד המשרד. כאשר מקבלים אישור לצורך כלשהו, כדאי לשמור אותו אצלכם. הטפסים השגרתיים הם: אישור לימודים בישיבה, ותורתו אומנותו בין השנים ____ עד ____, אישור רווקות (עבור רישום הנישואין), אישור מלגת לימודים (אמיתית..), לעתיד, אם יש צורך עבור אישור למשכנתא.

קונים דירה

הפרטים בנושא הדיור רבים מאוד ומשתנים ממקרה למקרה ויכולים להוות עילה לספר בפני עצמו. כיון שכך הסיוע שיוכל להינתן במסגרת זו לא יוכל לענות על הצורך. אך המלצה כללית אחת שהמליצו משפחות רבות: מי שבתכניתו לקנות דירה, ויש בידו את היכולת - **שיזדרז ככל האפשר, ולא יתעכב כלל!** כאשר מחליטים לקנות דירה "בהמשך..." - עלולים להתעכב לבסוף כמה שנים, הכסף כלה על דמי השכירות, המחירים עולים, וכאשר מחליטים לבסוף לקנות - לא תמיד יש אפשרות פיננסית. במקרה שאין אפשרות לדירה במרכז כרגע - מומחי נדל"ן ממליצים מאוד לרכוש דירה להשקעה, ובהמשך לבחון אופציות לשדרוג (תוך 18 חודש תשלמו מס רכישה גבוה, אחרי כן לא).

תוכלו לחפש דירה במשרדים שלא לוקחים תיווך אלא רק דמי מני חודשי. החסכון עומד על עשרות אלפי שקלים. **חובה** לבדוק במשרד הבינוי והשיכון אם אתם זכאים לרכוש דירה במסגרת מחיר למשתכן. אם כן - השקיעו 240 ₪ בהגשת בקשה, ועל הצד שתזכו - הרווחתם.

שוכרים דירה

אי אפשר לחפש דירה לשכירות שלושה חודשים קודם החתונה, שהרי לא תשלמו על החודשים הללו לריק, והמשכיר לא ישמור לכם אותה ריקה. מאידך - מסוכן לחכות לשבוע האחרון, וכבר היו זוגות שנאלצו לשלם על בית מלון לשבוע, או לגור אצל ההורים. לכן, **כחודש וחצי לפני החתונה** בערך, יש להתחיל לחפש דירה, וככל שעובר הזמן - לעשות זאת בזריזות ובאינטנסיביות. אל תתעצלו ללכת לראות את הדירה בעצמכם ולבדוק אותה היטב, כי (בעז"ה) יהיה לכם הרבה מאוד זמן להתחרט על העצלות הזו...

ברוב המקרים ובמיוחד באיזורים חרדיים ומתחרדים (איפה לא, ב"ה), לא כדאי לגשת למשרד תיווך רשמי שנוטל 'חודש לשנה' על מציאת דירה. רוב המשכירים מפרסמים דירות להשכרה במשרדים שלא לוקחים תיווך, אלא רק דמי מני חודשי ע"ס 10 עד 200, ומנפיקים לכם דוחות יומיים או שבועיים בדואר/פקס/מייל, כגון ישא ברכה, דירומט, בורסת הדירות, לוח הארץ ועוד. החיפוש דרכם מניב תוצאות טובות הרבה יותר, וללא עלות נוספת. בד"כ הפרסומים חופפים ואין טעם לשלם כפול, לשני משרדים כאלו.

כאשר אתם הולכים לראות דירה להשכרה (חלק רלוונטי כמובן גם לרכישה), השוו נתונים עבור סדר עדיפויות:

- ☐ **מחיר סופי.** כולל: <חשמל <מים <גז <ארנונה <ועד בית <תיקוני תקלות <סיוד ביציאה <תשלומים מיוחדים.
- ☐ **ריהוט.** ללא / חלקי / מלא. בדקו שהריהוט תקין וסביר, ואם יש שבר וכו' - עדכנו את המשכיר מראש.
- ☐ **גודל.** פחות מ-20 מ"ר צפוף מדי. יותר מ-80 מ"ר גדול מדי לזוג. כמובן, לפי ההרגל והעניין.
- ☐ **מצב הנכס.** תאורה רגילה, אור שמש, כיווני אוויר, אוורור, רטיבות, כניסה רגילה/פרטית ועוד.
- ☐ **גיל הנכס.** ריצוף, סיוד, יציבות, רעש בין קומות, זווית נטייה ברצפה לניקוז מים, מפגעי בעלי חיים.
- ☐ **דוד שמש.** בוילר, יונקסר. [עלות ממוצעת של בוילר לזוג הינה 100 - 150 ש"ח לחודש. קחו בחשבון].
- ☐ **קליטה.** זוג צעיר בד"כ לא מחזיק טלפון נייד, ויש יחידות שאין בהן קליטה - עובדה שעשויה לעצבן קמעא.
- ☐ **מיקום הנכס.** קומה, איזור (בית כנסת, כולל, עבודה, אוטובוס, מכולת, גישה לכלי רכב), מעלית, נוף, קהילה.
- ☐ **משכיר.** בררו על אישיותו אצל השוכרים הקודמים אם אפשר, ואולי גם על השכנים.
- ☐ **נקודות יציאה.** האם ניתן לצאת באמצע תקופת החוזה, ובאילו תנאים (שוכר חלופי וכדו').
- ☐ **התחייבויות.** האם מותר להשאיל/להשכיר את הדירה לחברי השוכר, סיוד ביציאה ושאר נספחי חוזה.

כתבנו את כל הנ"ל סתם כדי שתהיו בעניינים, אך יהיה מה שיהיה - ברור שתצטרכו לוותר על לפחות אחד מן הסעיפים. היו ריאליים, והשוו את הנתונים בין הדירות האפשריות שבידכם. מתוך הדירות שמצאתם - בחרו את הטובה ביותר, ואל תחכו לדירה ניסית שתתגלה בהמשך. מקסימום - נסו להקטין את משך הזמן של ההתחייבות בחוזה (הזמן הסטנדרטי הוא שנה). אגב, אם אתם משלמים ארנונה - בדקו אצל נציג בעירייה האם מגיעה לכם הנחה וכמה (רווח של עד אלפי שקלים בשנה).

חשוב! אם אין ולא הייתה לכם דירה על שמכם אף פעם, או לחילופין - אם קניתם, אך לא תיכנסו בתקופה הקרובה עקב אי השלמת הבנייה וכדו', והכנסותיכם הם עד תקרה מסוימת, הרי שאתם זכאים לסיוע בשכר דירה ע"י המדינה. הסיוע הוא עד 850 לחודש, לזוג ללא ילדים. עליכם להכין:

☐ פירוט מעסיקים מביטוח לאומי	☐ צילום תעודת זהות + סכח
☐ כל חשבונות העו"ש עם פירוט על כל הכנסה	☐ חוזה שכירות בתוקף
☐ מכתב בקשה	☐ תעודת נישואין
☐ אישור תשלום אגרת בקשה	☐ צילום צ'ק עם פרטי חשבון

ולהגיש לאחת מחברות הסיוע: 'מלגם', 'עמידר' או 'מגער'. תוכלו לקבל את כל המידע הנצרך מנציג משרד הבינוי בטל* 5442. הכסף מגיע לכם חוקית, והתורה חסה על ממונם של ישראל!

רכישת ריהוט

למי שנכנס לדירה ריקה וצריך לקנות ריהוט, מומלץ מאוד להתחיל בבירורים כמה שיותר מוקדם. כאשר עושים מסע רכישות בלחץ של זמן - עושים את כל הטעויות האפשריות. בעת חירום, אפשר להשיג באופן זמני ריהוט מיד שניה או עשירית, עד לרכישת המוצרים.

קחו בחשבון, הגעת הריהוט עשויה להימשך עד 60 יום מההזמנה, במיוחד רהיטי עץ. מוצרי חשמל מגיעים תוך יום-יומיים, וטכנאי להתקנה מגיע כעבור יומיים נוספים (פתיחת והתקנת תנור ומכונת כביסה רק על ידי טכנאי מורשה, אחרת אין אחריות). החפצים הקריטיים לדיר הם **מקרר, מכונת כביסה ומזרנים** (אפשר לבקש בסיס חילופי עד להגעת המיטות שרכשתם). אם יש אותם - ניתן לשרוד תקופה קצרה בתנאי קרב עד הגעת התנור/גז, ארונות, ספריה ושאר הריהוט, לכן יש להקדים אותם לפני האחרים. ככלל, מה שלא הכרחי לקנות לפני - עדיף לחכות לאחר החתונה, ולהכיר במדויק את צרכיכם העתידיים.

נצרך כמובן מספר לקחים שעלו לאחרים ביוקר;

- ☑ **לעולם אל תקנו במקום הראשון שאתם רואים!** גם אם המוכר נראה מאוד אמין, בדקו מחירים לפחות בשלושה חנויות, ויש שהמליצו לברר מחיר גם באתרי השוואת מחירים. הפערים עשויים להיות עצומים, ומתוקף זכותכם לעדכן את המוכר במחירי המצוינים של המתחרה. רוב מוצרי הריהוט בכל החנויות מיוצרים באותן נגרות כך שההבדלים הם בעיקר באמינות, בשירות ובמחיר. בדקו האם המחיר כולל מע"מ, וכמה יעלו ההתקנות (המתקין רשמי עם תעודה?) ההובלות ועוד.
- ☑ **סכמו בצורה ברורה ועל הכתב**, לפני התשלום, את כל פרטי העסקה שבצעתם. מוצרים (שם ומספר מפורט של הדגם המובטח), מידות, צבעים, תוספות, תשלום מדויק על כל מוצר על כל התוספות שלו, עלות מדויקת של ההובלות וההרכבות (מעלית? סורגים? פירוק דלת? צנרת?), ותאריך אחרון לאספקת המוצרים. כך תחסכו עימותים, וויכוחים ועגמת נפש בהמשך.
- ☑ **חובה למדוד בדיוק רב את המידות והגדלים** שבהם ייכנסו הרהיטים שלכם, שלא תגלו שמכסה התנור נחסם מה'קאנט' של השיש והארון טיפה יותר גבוה מהתקרה... ברכישת ריהוט לדירה זמנית, יש לחשב **אופציה לפירוק והרכבה** מחדש כעבור תקופה (משנה לגבי איכות הרהיט ולגבי צורת הרכבתו, שאלו את המוכר), וכן לבחור **גדלים אוניברסליים** שיתאימו לרוב הדירות. שקלו פתרונות כגון ספרייה מחולקת לעמודות, מכונת כביסה עם פתח עליון, דלתות הזזה ולא ציר וכו'.
- ☑ **כדאי לבדוק מראש כמה שנות אחריות תקבלו**, ולחסוך את העלות של הביטוח שיציע לכם המתקין "במבצע רק ליום ההתקנה". כדי שהאחריות תהיה בררת תוקף, עליה להופיע בחשבונית. **חשוב:** יש מוצרים שצריך לשלוח את תעודת האחריות וטפסי הרכישה שלהם למשרדי החברה כדי לתת לה תוקף, אחרת אין אחריות!
- ☑ **מוצרים נלווים;** המתקין עשוי להציע לכם לרכוש ממנו מגנים מנפילות מתח, מסנני אבנית, ברזים, מפחתי לחץ ושלל מוצרים נלווים בהתאם למוצר, במחיר כפול ממה שתוכלו לרכוש לבדכם בטמבור היקר ביותר בשכונה (ובאמת כדאי לקנות).
- ☑ **כאשר הציוד מגיע** עיברו עליו בעיון ובדקו את שלמותו. במידה ומצאתם - עדכנו את המתקין ואת החנות מיידית, ואם מפריע לכם - תוכלו לדרוש תיקון או החלפה. כמו כן בדקו שקיבלתם בדיוק את מה שסוכם. כדאי לעמוד ליד המתקין שלא יחפץ. אם יש משהו רציני - אל תהססו לשלוח חזרה את המוצר עם המוביל, וודאי שלא לחתום על קבלת המוצר בשלמותו. במוצרי חשמל המתקין אמור לחתום על ההתקנה עבור תעודת האחריות.
- ☑ **שימוש עתידי:** ישנם נתונים עיצוביים שבחנות נראים טוב, אך יש לקחת בחשבון שימוש עתידי. למשל; צבע לבן נוטה להתכלך // בצבע כהה (וונגה) יראו כל שריטה // עיצוב עם פינות חדות עשוי להיות יפהפה - עד שנתקעתם בו יחפים... // האם הותרתם מקום בחדר לחפצים גדולים? (תנור? עריסה??...) // בקיצור - תפעילו מחשבה, כי רוב העולם מתחרטים... (:

רישום נישואין

רישום נישואין הינו תהליך מנהלי בלבד, ואין לו משמעות הלכתית. תעודת נישואין נדרשת בהמשך לצורך אישורי בנקים, משרדי ממשלה ועוד. כדי להירשם לנישואין יש ללכת למשרדי רבנות מוכרת, ברוב המקומות אין צורך בהגעה משותפת של החתן והכלה ובד"כ דורשים:

- ☐ תעודות זהות של שני בני הזוג.
- ☐ תעודות נישואין של ההורים (אם אחד מהם יליד חו"ל).
- ☐ שלוש תמונות פספורט של כל אחד מבני הזוג.
- ☐ אישור ממדריכת כלות.
- ☐ תעודת רווקות (ראה להלן).
- ☐ שמו של מסדר הקידושין.
- ☐ עדים שהחתן/כלה רווקים (במיוחד מחוץ לעיר).
- ☐ אגרת רישום (בד"כ כ-200 ש"ח לכל צד).

רישום נישואין ניתן לעשות **במשרדי הרבנות הראשית בכל עיר**. האגרה היא 700 ₪, ובני ישיבה זכאים להנחה של 40%. להלן רשימה מקוצרת מתוך הרשימה המלאה של משרדי הרבנות במועצות ובערים:

עיר:	כתובת:	טלפון:	פקס:	עיר:	כתובת:	טלפון:	פקס:
אופקים	אלי כהן 9	08-992-3073	08-992-3108	חיפה	הרצל 60	04-864-1178	04-866-7623
אלעד	שמאי 13	03-909-6601	03-909-6602	טבריה	הגליל 32	04-672-0993	04-672-3182
אשדוד	הנריטה סולד 1	08-863-0630	08-852-3021	ירושלים	החבצלת 12	02-621-4888	02-621-4862
באר שבע	התלמוד 8	08-620-4000	09-620-4000	פתח תקוה	חובבי ציון 37	03-905-1528	03-911-3625
בית שמש	אבא נעמת 1	02-991-1361	02-991-7714	צפת	הפלמ"ח 74	04-697-1633	04-697-1633
ביתר עילית	בעל התניא 4	02-580-8889	02-572-5561	רחובות	גולדברג 2	08-936-2541	08-936-2665
בני ברק	רבי עקיבא 12	03-578-1133	03-579-5212	רכסים	הגפן 12	04984-6989	04-866-1528

בנוסף ישנם מקומות פרטיים בעלי הסמכה לרישום נישואים, כגון: **בד"ץ העדה החרדית:** רח' שטראוס 26 (בנייני זופניק) ירושלים, בין השעות 11:15-13:30 וכן 17:15-19:00. אגרת רישום ע"ס 420 ₪ (לשני הצדדים יחד). טלפון: 02-6252808.

לתשומת לב: ע"פ הוראת משרד הדתות, את רישום הנישואין יש לבצע החל מ-90 יום לפני החתונה, ולכל המאוחר 45 יום קודם החתונה. אם פספסתם את המועד עליכם לקבל אישור מיוחד, וטפסים וכו', בקיצור – כאב ראש.

לאחר החתונה יש למלא טופס אישור מסדר הקידושין על כך שסידר את החופה ועליו שמות העדים, יחד עם צילום הכתובה וכו' - על פי הוראות רשם הנישואין, לשלוח בפקס למשרד הרשם, וכעבור מספר ימים לבוא לקחת את תעודת הנישואין.

לאחר מכן יש ללכת למשרד הפנים עם תעודת הנישואין, הכלה צריכה להחליף תעודה (תמונה חדשה [כיסוי ראש]) והחתן צריך להחליף ספת. הכלה יכולה ללכת לבדה, ולהחליף עבור החתן את הספת, אך אחרי החתונה החתן והכלה זכאים שניהם לתעודה חתן, ואם כבר - למה לא. בחלק מן הערים כאשר תאמרו בקבלה שאתם חתן וכלה – תזכו לקידום מהיר יותר בתור. בהזדמנות זו תוכלו לשנות את הכתובה הרשמית שלכם, שקלו האם כדאי לכם לשנות לכתובת הדירה החדשה (במיוחד בשכירות) או אולי להשאיר אצל ההורים, כי יש סנכרון בין משרדי הממשלה על העניין, ואחר כך לשנות זו פרוצדורה מורכבת שלוקחת זמן. נפק"מ למשלוח דואר, הנחה בארנונה ועוד.

תעודת רווקות: במידה ובאתם להירשם במועצה או רבנות שאינה של עיר מגורכם, יתכן ותתבקשו להציג תעודת רווקות. כדי להשיג תעודת רווקות עליכם לגשת לרבנות שבמקום מגורכם [המופיע בת.ז. בששת החודשים האחרונים] ולהביא תעודת נישואין של הוריהם, אגרה ע"ס 135 ₪ וכן - שני עדים שאינם קרובי משפחה שלכם או זה של רעהו, שיעידו כי אינכם נשואים כעת (גם אם הייתם נשואים בעבר). לבני ישיבה ובנות סמינר מספיק להביא אישור כתוב ממשרד, המוסד הנוכחי על כך שאינם נשואים כעת. בתמורה תקבלו תעודת רווקות שאיתה תוכלו להירשם בכל רבות שתצאו. אם אתם תושבי חו"ל עליכם להביא תעודת רווקות מהרבנות המכהנת באזורכם.

שלב רביעי /// לקראת החתונה

איסוף חפצים מהישיבה

חתנים רבים שוכחים בישיבה חפצים יקרי ערך. כאשר יש לכם כמה דקות פנויות – רצוי להכין רשימה מלאה של כל מקומות האחסון בישיבה, וכן חפציהם ונכסיהם שאמורים להתנייד עמכם בבוא העת. יש ממליצים לארוז את החפצים בקרטונים, וככל שיותר מוקדם, למניעת לחץ ברגע האחרון. לא תאמינו כמה ק"ג של חפצים יש לכם! לנוחותכם מצ"ב רשימה של חפצים הנוטים להישכח:

☐ שמיכת פוך/צמר וכרית	☐ גמרות וספרים	☐ מעיל	☐ ציוד כביסה תקין
☐ מצעי חורף/ציוד חורפי	☐ תפילין	☐ סוודר/צעף/כפפות	☐ מנורת לילה
☐ מאוורר/מצנן/מזגן נייד	☐ כובע שבת/חול	☐ מטריה	☐ ריהוט פרטי
☐ מפזר חום/תנורים	☐ חליפות/חולצות וכו'	☐ תיקים ומזוודות	☐ _____

'והייתם נקיים'

לפני שאתם עוזבים - ודאו כי לא נותרו חובות כלשהם למישהו בקומפלקס, חבל שאחרי כן תצטרכו לשבור את הראש איך להעביר חוב לגמ"ח טישו. יש כאלו שנוהגים להמשיך את הוראת הקבע לישיבה עוד חודש או חודשיים לצורך כיסוי חובות באם ישנם (כולל השלמות ציוד מהמטבח והתחזוקה), או שתם כאות הכרת הטוב. מלבד נדרים ונדבות כלליים, בדקו האם אתם לא חייבים ל:

☐ ישיבה: הסעות, צילומים, אוכל, מים, חשמל.	☐ בתי כנסת בסביבה: "בעבור שמתנדב..."
☐ אוצה"ס: כריכה, גמרות, ספרים, ציוד.	☐ גמ"חים שונים בישיבה ובסביבה.
☐ ת"ת: קניות בהקפה, כספים ממגביות פורים.	☐ מלווים כלשהם בישיבה ובסביבה.

הסעות לחתונה

אם החתונה באמצע הזמן - יש מקומות שנהוג לסדר הסעה למשתתפים בחופה ו/או אוטובוס לציבור הרחב והצר. אם החתונה בבין הזמנים ואתם נותנים החזרי נסיעות - רצוי למנות אחראי מוגדר לעניין. אם יש כמה חתונות בבין הזמנים, ניתן להתארגן עם אחראי אחד לכל החתנים, שיאגד בטבלה את כל החתונות ואת כל הבחורים, ויראה כמה כ"א צריך לקבל, וכמה כל חתן צריך לשלם.

בדומה לאירוסין, ראוי לדאוג להסעה למסדר קידושין ולצוות הישיבה, ולשלם לה בעצמכם או ע"י שליח, כמו כן יש לתאם שעה ברורה עם נהג מסדר הקידושין ולעמוד בה.

חזרה גנרלית

הניסיון מלמד שכדאי מאוד כשבוע לפני החתונה לפחות, ללבוש את כל בגדי החתונה יחד, מכף רגל ועד ראש, ולא להסתפק במדידה של כל פריט לגופו. פתאום תגלו (יהי רצון שלא...) שהחגורה החדשה רחבה מדי ללולאות המכנס, השרוולים בולטים בצורה מוקצנת מהחליפה והמכנסיים שנמדדו עם נעלי יום חול - ארוכות מדי ביחס לנעליים החגיגיות.

לבעלי המשקפיים שרכשו חדשות לחתונה - כדאי מאוד לחבוש אותם לפחות יומיים קודם החתונה ולהתרגל, כדי לא לחטוף סחרחורת ביום החתונה. הדבר נכון גם לגבי נעליים, שבת אחת מספיקה בד"כ.

ציוד לחתונה

גמ"ח ברכת ישראל מספק את כל הציוד הדרוש לחופה במחיר עלות של מוצרים מתכלים, במזווה קומפקטית ונוחה. הגמ"ח מונה מספר סניפים ברחבי הארץ. מומלץ להתקשר בהקדם ולשמור תאריך, במיוחד אם החתונה בעונת עומס (אדר/סיון/תמוז/אב/תשרי).

לתשומת לב!

הטלפונים נועדו **לתיאום והזמנת מזווה בלבד!** לבקשת הקבצים וכל נושא אחר יש לפנות אך ורק במייל.

עיר:	שכונה:	רחוב:	משכחת:	לתיאום:
אלעד	אחיעזר	הלל 33	אשר	052-769-4237
אשדוד	רובע ג'	חטיבת הנגב 41	לב	0504-100-200
בית שמש	רמה ג'	נחום הנביא 10	גודסבלט	02-991-3214
ביתר	גבעה א'	הרבי מזויעה 17/1	רביץ	02-580-8077
ירושלים	בית וגן	בית וגן 85	שנקולבסקי	058-322-3445
ירושלים	רמות ב'	אשכולי 108 ד'	כהן	054-849-3335
ירושלים	רמות ד'	מירסקי 23/8	כהן	053-315-3586
מודיעין עילית	קרית ספר	נתיבות המשפט 80	רוזנהן	08-979-1021
צפת	מאור חיים	מאור חיים 5/20 א'	גולדשמיד	053-312-2335
רכסים	גבעה ב'	האירוסים 29/1	קרמר	04-904-0804

/// בעלי חסד מערים נוספות החפצים להקים סניף (כרוך במאמץ) - יוכלו ליצור איתנו קשר במייל.

תכולת המזווה:

- תפילה לכלה (עור לבן).
- עששיות לחופה + בסיס נאה + נרות + מצת.
- גביע חד פעמי כסוף + תחתית + פותחן יין.
- יין לבן. (מומלץ מאוד, למקרה שנשכך (ותמיד נשכך)).
- כוס חתנים דקה לשבירה (חובה!! חמירא סכנתא).
- חוברת ברכות החופה בכתב גדול + דף כיבודים.
- ממחטות מיוחדות לניקוי כתמים מהיר.
- חוט שחור ולבן + מחט + סיכות ביטחון.
- אקמול, פלסטרים, תיק 'עזרה ראשונה'.
- נצנצים. חיסה. אפר. (לנוהגים).
- כתובה רזרבה (3 נוסחאות) + עט.
- עניבה לבנה רזרבה.

ב"ה יש גמ"ח נוספים רבים המספקים את כל הציוד הנדרש לחופה ולחתונה, חפשו בספר טלפונים. הדבר יחסוך לכם הרבה כאב ראש. כל פרט לעיל הוא קטן כשלעצמו, אך **נסו לדמיין את הרגע בו זקוקים לו - והוא איננו...** מומלץ לפתוח לפני כן בבית ולוודא שכל הפרטים נמצאים, אם לא - ידעו את בעלי הגמ"ח לפני האירוע.

כמו כן צריך/רצוי להביא:

- ☐ **טבעת נישואין.** אפשר לשים בכיס החתן*.
- ☐ **מתנה לחדר ייחוד.** בכיס, או למנות אחראי*.
- ☐ **קיסל.** לנוהגים. מומלץ לגהץ מראש.
- ☐ **טלית.** בד"כ הכלה מביאה. רזרבה לא תזיק.
- ☐ **חולצה ועניבה רזרבה לחתן.** מומלץ מאוד!
- ☐ **מזווה ציוד לחופה כנ"ל.** או ציוד משלכם כנ"ל.
- ☐ **כסף מזומן** (והרבה... פירוט ב"כל מצהלות").
- ☐ **כתובה.** במיוחד אם היא כבר מלאה.
- ☐ **תפילין!** גם מחר יש שחרית.
- ☐ **מפתח לדירה.** שלא יישאר בעיר הסמוכה.
- ☐ **שמות לתפילה.** לזמן החופה ואחרי החתונה.
- ☐

*יש נוהגים שהחתן נכנס לחופה בכיסים ריקים לחלוטין. במקרה כזה יש למנות מישהו שידחוף לחתן בכיס בדרך מהחופה לחדר ייחוד.

היום הגדול

מומלץ מאוד שיום זה יהיה פנוי לחלוטין מסיידורים טכניים, והדבר יתאפשר רק אם תשקיע מאמצים כדי לגמור הכול לפני כן. לילה קודם לכן מומלץ לישון מוקדם [לפחות לנסות :)], יום החתונה הוא יום מעייף מאוד ועליך להיות ערני. יום החופה הוא יום קדוש ונשגב, ויותר מכל - חשוב לפנות בו זמן לתפילה ומחשבה בשקט וברוגע. רצוי שהחתן יתפלל מנחה גדולה גם בקיץ (וידידי כערב יום כיפור). אם נוהגים לנסוע לכותל - כדאי לנסוע לתפילת שחרית או מיד אחריה, ולא בצהריים.

ראוי להכין מראש רשימה ברורה של כל מה שיש לבצע ביום זה, ולתלות אותה במקום בולט בבית. כל דבר שבוצע למחוק, וכך לדעת בדיוק מה נשאר. רצוי לדאוג במהלך היום לארוחה הגיונית עבור בני המשפחה. לפני שיוצאים - ודאו שלא שכחתם דבר ממה שיש לקחת לאולם (פירוט לעיל). אם החתונה בעיר רחוקה - תשקלו האם כדאי לצאת לשם כבר בשעות בוקר, ולהתארגן שם.

בחתונה עצמה, עליך החתן - להיות שמח! **הקפד לחייך ולהאיר פנים** לבני המשפחה, לאורחים החשובים וגם לצלמים (לפעמים החתן אינו שם לב ולא מקפיד לחייך, והתוצאה בתמונות עגומה להחריד). חשוב על זה; מי שהגיע אל האירוע - הקדיש עבורך זמן ומאמץ, ואולי

גם כסף על נסיעות וביבי-סיטר. האם לא מגיע לו לקבל ממך חיך רחב, ותחושה שציפית במיוחד לבואו? בערב החתונה האולם הוא ביתך (ויש שנוקטים כך גם הלכתית..). וממילא כל אורחי האירוע הם אורחך.

התייחס לכל אחד ואחד במאור פנים ובשמחה, גם אם אתה ממש לא מכיר אותו (בינתיים... לעולם לא תדע). גם לאחר מכן בצילומי המשפחה חשוב לחייך ולהיות ערני, חבל שהעפעפיים הנפולות והלשון המתנדנדת יונצחו באלבום.

עדים לחופה ושאר הכיבודים

לא פעם החופה מתעכבת כיון שאין עדים (בני המשפחה הם 'קרובים'), לכן כדאי לחשוב על כך מראש ולתאם עם עדים שיתייצבו לפני זמן החופה הרשמי, ערוכים ומוכנים להעיד. ניתן לכבד שניים מצוות ה'משיבים' וכדו' בישיבה, שיבואו עם ההסעה לחופה וכך לא תתקעו. כמו כן, כדאי לתכנן את רשימת הכיבודים והברכות מראש (כולל התארים המתאימים לכ"א) ולא לאלתר ברגע האחרון. ניתן למנות מישהו שיכבד את המברכים, הן בחופה והן בשבע ברכות שלאחר ברכת המזון בחתונה עצמה. פרטים מלאים ראו ב"כל מצהלות".

מוזמנים לשבת

יש לארגן רשימת מוזמנים לשבת אויפך ו/או לשבת שבע ברכות, או לחילופין למנות מישהו לכך, לעדכן את המוזמנים על מיקום השבת, צורת ההגעה, מה להביא עמם (מצעים? אוכל?) ומתי. הדרכה מפורטת לארגון שבת תמצא ב"כל מצהלות".

נ.ב.

לסיום, על פי בקשת והמלצת מחנכים ויועצי נישואין, אנו מצרפים את הסעיף הבא; לא פעם מתעוררים לבטים, תחושות, שאלות ותהיות במהלך תקופת האירוסין. זוהי תופעה טבעית ולא נדירה, והדבר החשוב ביותר במקרים כאלו הוא - **לא להדחיק!** לכל אחד יש רב בישיבה, יועץ חכם או מישהו מבוגר ואחראי (בשום אופן לא חבר!) שעמו יוכל ללבן תחושות ושאלות.

ניתן גם להתייעץ בצורה אנונימית עם גופים וארגונים שונים הפועלים בהתנדבות ומעניקים ייעוץ מקצועי ודיסקרטי, המומלץ ביותר הינו ארגון 'אקשיבה' המבוסס על עשרות משיבים מקצועיים ומנוסים (כולם בוגרי ישיבות/סמינרים מציבור אנ"ש) שרגילים בשאלות מסוג זה. ניתן לפנות במייל ask@akshiva.com בפקס **077-318-1049**, וכמובן - באתר אקשיבה עצמו. ניתן גם לפנות לארגונים נוספים כגון 'לב שומע' (02-531-2555 / 03-616-1083) ואחרים.

מה עוד?

- ☐ **קשירת ציציות.** וטלית. אם קנית חדשה ליום חול.
- ☐ **דרשת חתן.** מומלץ מאוד מאוד להכין דרשה מוקדם! בימי השבע-ברכות אין זמן ואין ראש.
- ☐ **חומר תורני.** לשוחח עם רבנים וכו' ב'מזרח', בחתונה ובשבע ברכות. (ענייני דיומא, הל' חתנים וכו').
- ☐ **חשבון בנק משותף.** ממש לא בוער לפני החתונה, אך יתכן שתקבלו באותו בנק הטבות במשכנתא אם יהיה לכם.
- ☐ **לסדר דירה.** הרוב נעשה על ידי הכלה, אך צריך להביא ציוד לדירה ולהעמיד בצורה סבירה. את השאר תעשו אח"כ.
- ☐ **חנוכת הבית.** ברכישת דירה מקובל ללמוד במניין וכו', ובשכירות יש נוהגים שמספיק שלושה. טפלו בזה!
- ☐ **מתנה להורים.** מנהג יפה שהחתן מותיר מתנה קטנה (ומכתב) להוריו על אשר הביאוהו לעולם, ולאחיו על שלא הפריעו.
- ☐ **גיהוץ.** חולצת חתונה, חולצת רזרבה, קיטל (מומלץ), ולנוקטים שבימי השבע ברכות אסור (מלאכה) יש לגהץ קודם את הכל.
- ☐ **'שומר'.** לקבוע עם מישהו למשך יום החתונה, ולימי השבע-ברכות (בעיקר לתפילת שחרית..). אפשר גם ילד קטן.
- ☐ **עניבה נוספת לשבת.** כדאי לארגן (בהשאלה) עניבה (לבנה) נוספת לחתונה וכן לשבת, אם חלילה יתלכלך, וסתם לגוון.
- ☐ **תספורת.** מומלץ להסתפר יום קודם החתונה, וליידע את הספר שזו 'תספורת חתן' (קצת יותר יקר, אבל הוא משקיע ונזהר). מומלץ להימנע משימוש במשחת גילוח סמוך לחתונה, במיוחד למי שלא מנסה. חתנים רבים נכוו ברחתחין.
- ☐ **יומן.** בתקופת האירוסין (ואולי תמיד) מומלץ מאוד לנהל יומן או לוח, עם תזכורות ומשימות. כך לא תשכחו דברים חשובים.
- ☐ **תשובה.** יום החופה כיום הכיפורים, דאג לפנות זמן מראש לעבודת היום, לתורה ולמחשבה, ולא לסיפורים טכניים.
- ☐ **תפילה.** בסוף - זה מה שנשאר. הכן רשימת שמות של חולים וזקוקים לישועה, וכמובן - של החברים שהשאת מאחור...
- ☐ **צדקה.** ביום הגדול והמסוגל. יש שנהגו לתרום 'סעודת עניים' ע"י ארגון צדקה וחסד (ע"פ מעשה דבת ר"ע).

* * *

מזל טוב!

עימוד הקובץ בוצע על ידי:

 הגהה	 עריכה	 הקלדה	<p>תן למקצוענים לעבוד בשבילך!</p>	 טקסט רץ. הוצאה לאור 039-111-444 // texttrat.co.il
 הדפסה	 עיצוב	 עימוד		

לנוחותכם, מצ"ב להלן רשימה של כל הקניות והסיידורים הנפוצים, לפי סדר ונושאים. שימו בכיס וסמנו מה כבר ביצעתם.

----- ✂ ----- ✂ ----- **דף סיידורים כללי - גזור ושומר** ----- ✂ ----- ✂ -----

הכנות:	סיידורים:	קניות מוצרים:	משקפיים	קניות ביגוד:
☐ איסוף חפצים	☐ אולם	☐ מברשת שיער	☐ עדשות (+תמיסה)	☐ כובע חתנים
☐ תשלום חובות	☐ צלם	☐ משחת נעליים	☐ קיטל	☐ כובע ליום חול
☐ הסעות לחתונה	☐ תזמורת	☐ מברשת שיניים	☐ נעלי שבת	☐ קופסא לכובע
☐ מוזמנים לחופה	☐ הסעות לאירוסין	☐ משחת שיניים	☐ נעלי יום חול	☐ כיפה לשבת
☐ עדים וכיבודים	☐ מתנות לכלה	☐ מ-יפה	☐ נעלי בית	☐ כיפה יום חול
☐ ציוד לחתונה	☐ הדרכת חתנים	☐ שמפו	☐ גרביים	☐ פראק/חליפת חתן
☐ סדרן לחתונה	☐ ספרי לימוד	☐ סבון רחצה	☐ פיג'מה	☐ חליפה
☐ שומר	☐ כולל	☐ דאודורנט	☐ חלוק מגבת	☐ חולצת שבת
☐ שמות לתפילה	☐ להשיג דירה	☐ קרם ידיים	☐ גופיות (רגיל/חורפי)	☐ חולצות רגילות
☐ קשירת ציציות	☐ רישום נישואין	☐ קוצץ ציפורניים	☐ לבנים	☐ חפתים
☐ גיהוץ חולצות	☐ לכתוב הזמנות	☐ משחת גילוח	☐ סוודר לשבת	☐ עניבה לבנה
☐ תספורת חתנים	☐ לחלק הזמנות	☐ מכונת גילוח	☐ סוודר ליום חול	☐ עניבות כללית
☐ מוזמנים לשבת	☐ כתובה (למלא)	☐ כף נעליים	☐ מעיל	☐ חגורה לשבת
☐ עניבה רזרבה	☐ קרנות תמיכה	☐ שעון מעורר	☐ צעיף	☐ חגורה
☐ תשובה	☐	☐ מברשת כובעים	☐ כפפות	☐ מכנס לשבת
☐ תפילה	☐	☐ מכתביות להזמנות	☐	☐ מכנסיים
☐ צדקה	☐	☐ כלי כתיבה	☐	☐ טלית (מהכלה..)
☐	☐	☐ כיסוי חורף לכובע	☐	☐ טלית יום חול
☐	☐	☐ פלטת שיניים	☐	☐ ציצית (2) + פתילים

קבצי ההדרכה של גמ"ח ברכת ישראל:

- **כל חתן** - כל הסיידורים הטכניים לחתן בתקופת האירוסין
- **כל כלה** - כל הסיידורים הטכניים לכלה בתקופת האירוסין
- **כל מצהלות** - קובץ טיפים וסיידורים טכניים להורים מחתנים
- **כל הנערים** - כל הסיידורים הטכניים לשמחת הולדת הבן והבת

לתשומת לב:

הקבצים מתעדכנים כל הזמן, ע"י המלצות מניסיונם של רבים, לקבלת גרסה מעודכנת של קובץ זה או אחרים - פנו אלינו במייל. נשמח לשמוע תגובות, הארות, הערות, לקחים ורעיונות נוספים:

birkatisrael1@gmail.com

מצווה להפיץ ולפרסם את הקובץ כמות שהוא ובשלמותו, אך לא על ידי העלאה לרשת.

אין לשנות את הקובץ מצורתו המקורית בשום פנים ואופן!

המעוניין לזכות את הרבים יוכל להדפיס ולמכור במחיר שלא יעלה על 5 ₪ לקובץ.

כל הזכויות שמורות © ע"פ הלכה וע"פ חוק

שימוש שלא בתנאים המפורטים יגרור תביעה מיידית.

בברכת בניין עדי עד /// גמ"ח ברכת ישראל

חדש!

ניתן להוריד גרסה מעודכנת של הקבצים מאתר

טקסט רץ. הוצאה לאור

www.textratz.co.il

לחץ למעבר לקישור